

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 - 353/4
Podgorica, 16.04.2018. godine

Na osnovu čl. 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-353 od 01.03.2018. godine, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. **Prihvata se prigovor** Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-353 od 01.03.2018.g. i privrednom društvu „**Pink M Company**“ d.o.o. Podgorica, **emiteru televizijskog programa „TV Pink M“**, **izriče se upozorenje**, kao upravno-nadzorna mjera **zbog kršenja** čl. 55 st. 6 i 56 st. 4 Zakona o elektronskim medijima, čl. 7 i 8 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list Crne Gore“, br. 35/11 i 7/16) i Odobrenja za emitovanje broj O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine, prilikom emitovanja priloga dana 15.02.2018.godine u informativnoj emisiji „Minut, dva“ u terminima 09:00, 10:00, 11:00, 12:00, 16:00 i 20:00 časova i emisiji „Centralni dnevnik“ u terminu od 18:00 časova i 16.02.2018 godine u okviru informativne emisije „Minut dva“ u terminima 09:00, 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00 i 21:00 čas.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. kršenja obaveze emitera da doprinosi cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu (član 55 stav 6 Zakona o elektronskim medijima i članom 7 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - b. kršenja obaveze emitera da prilikom emitovanja televizijskog programa vijesti moraju biti nepristrasne i profesionalno korektne, a mišljenja i komentari moraju biti odvojeni i njihov izvor ili autor prepoznatljiv (član 56 stav 4 Zakona o elektronskim medijima).
 - c. kršenja obaveze da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti i nepristrasnosti (član 8 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Privrednom društvu „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica, nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Pink M“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem za emitovanje.
4. Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica dužno je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „TV Pink M“, u okviru informativne emisije „Minut, dva“ u 09:00, 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00 i 21:00 čas i „Centralni dnevnik“ u terminu od 18:00 časova, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru „TV Pink M“ upozorenje zbog kršenja načela objektivnosti i nepristrasnosti, odnosno propuštanja da svojim informativnim programom doprinosi cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti, kao i obaveze da mišljenja i komentari moraju biti odvojeni i njihov izvor ili autor prepoznatljiv. Upozorenje je izrečeno po prigovoru nacionalnog javnog emitera „Radio Televizija Crne Gore“ u vezi sa priložima emitovanim dana 15. i 16.02.2018 godine u okviru informativne emisije „Minut dva“ i „Centralni dnevnik“.

5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 01. marta 2018. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ Podgorica (u daljem tekstu: RTCG), na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: emiter), emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-353 od 01.03.2018.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na priloge emitovane u informativnoj emisiji „Minut, dva“ u terminima 09:00, 10:00, 11:00, 12:00, 16:00 i 20:00 časova i „Centralni dnevnik“ u terminu od 18:00 časova dana 15.02.2018. godine i programski sadržaj „Minut, dva“ u terminima 09:00, 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00 i 21:00 čas dana 16.02.2018. godine, u vezi sa podacima o gledanosti programa koje je objavila RTCG. Po mišljenju podnosioca prigovora, emiter je prekršio čl. 55 st. 6 i 56 st. 4 Zakona o elektronskim medijima i čl. 7 i 8 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.

Podnosilac prigovora je istakao da, po njegovom mišljenju „*prilozi predstavljaju grubo kršenje citiranih odredbi zakona, kao i člana 7 i člana 8 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, imajući u vidu da isti sadrže neprimjerene i pristrasne komentare novinara: 'opskurdni podaci o nepostojećem reitingu', 'iznuđeno izvinjavala', 'trenutni menadžment Javnog preduzeća RTCG ombanjuje javnost podmetanjem falsifikovanih podataka o gledanosti', 'istraživali smo o još jednom pokušaju manipulacije plasiranom na RTCG', 'ubjedljivo posljednji na skali gledanosti', 'nekakva agencija', 'naručeno, kontradiktorno istraživanje firme E3 Consulting, koja se medijima nikada nije bavila', 'nedosanjan san',...*“

Takođe, podnosilac prigovora ističe da dana 15.02.2018. godine emiter „*iako nije pribavio izjavu Milice Daković, već prezentuje promo video, objavio je da se radi o firmi koja se nikada nije bavila medijima što je neistina i kontradiktorno sa onim što su u istoj emisiji objavili sutradan*“.

Kako se dalje navodi u prigovoru, „*emiter želi manipulirati i sa izjavom člana Savjeta Milana Radovića koju izjavu je dao na Sjednici Savjeta prije kako i sam emiter prikazuje dva mjeseca, pa zaista nije jasno dovođenje ove izjave u kontekst izvršenog istraživanja, na koje istraživanje ima pravo Javni servis, kao i ostali mediji. Takođe, činjenica je da u dužem vremenskom periodu ovaj emiter vrijeđa čelne ljude RTCG, pri čemu sve što je u vezi RTCG prikazuju kroz selektivno izvještavanje i lično ubjeđenje novinara što čini suštinu svih priloga vezanih za rad javnog servisa, pri čemu krše načelo nepristrasnosti*“.

Zbog svega navedenog, prema mišljenju podnosioca prigovora, „*emiter ne poštuje načelo objektivnog informisanja građana*“.

Na kraju, podnosilac prigovora predlaže da „*Agencija za elektronske medije usvoji prigovor i ... izrekne kaznenu mjeru koja odgovara prirodi i težini učinjenog prekršaja, a posebno imajući u vidu da je emiteru u više navrata u posljednjih šest mjeseci izrečeno upozorenje zbog kršenja programskih standarda vezanih za proizvodnju informativnog programa*“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon) i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 06.03.2018. godine (akt broj 05-353/1 od 06.03.2018.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-14, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-353/2 od 07.03.2018.god.).

Dana 13.03.2018. godine, emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-353/3 od 13.03.2018.god.) u kojem se navodi da je spornih dana emitovao „*prilog u formi osvrta, a u vezi sa lažiranim podacima 'o gledanosti i povjerenju' koje je JP RTCG na čelu sa trenutno Andrijanom Kadijom i Vladanom Mćunovićem kao prvima u liniji odgovornosti, tendenciozno netačno i namjerno lažirala te tako ih objavila na frekvenciji Javnog preduzeća RTCG...*“

Emiter ističe „da nije prekršio ni član 55 niti član 56 Zakona o elektronskim medijima, kako podnosilac prigovora navod”. Prema mišljenju emitera, emitovanjem priloga ispoštovan je član 56 st. 4 Zakona, jer je emiter „upravo građanima prezentovao (a prema jedinim relevantnim podacima IPSOS-a i Telekoma u koje svi emiteri imaju uvid, a koje su svi emiteri obavezni da koriste kao jedina relevantna i TAČNA), RTCG je ubjedljivo na posljednjem mjestu mjesecima. U želji da sakriju te podatke koji bi bili uvod u smjenu menadžera JP RTCG, zbog neadekvatnog odnosa prema javnim funkcijama koje pokrivaju oni su pravili 'posebna istraživanja', a ta istraživanja plaćali opet novcem građana i prezentovali ih kao istraživanje gledanost”.

Emiter se posebno poziva na član 4 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima i to na javni interes, a prema njegovom mišljenju „javni interes je da se zna kako se troši i primjenjuje 12 miliona eura građana Crne Gore koje je na raspolaganju Javnom preduzeću RTCG-Javnom servisu, servisu svih građana, koji se finansira iz budžeta, a kojima raspolažu javni funkcioneri menadžeri JP RTCG Andrijana Kadija i Vladan Mićunović”.

Kako se navodi u izjašnjenju, emiter je „poštujući i pravilo druge strane pozvao i Vladana Mićunovića i Andrijanu Kadiju koji su 13.02. iznijeli neistinite podatke o gledanosti, više puta, da kažu šta imaju kao druga strana i da li će podnijeti ostavke zbog zloupotrebe funkcija Generalne direktorice JP RTCG i direktora TVCG, što su OBOJE odbili, a što su gledaoci mogli da čuju...”

Emiter ukazuje da je „ispoštovao načelo objektivnosti, tačnosti, blagovremenosti i nepristrasnost” i predlaže da Agencija odbije prigovor kao neosnovan.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimke emitovanih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana 15. februara 2018. godine, u informativnoj emisiji „Minut, dva” u terminu od 09:00:38 do 09:05:56 sati (5 minuta 18 sekundi) emitovao prilog koji je predmet prigovora.

Prilog počinje sljedećim novinarskim tekstom:

Novinarski tekst – (OFF1): „Ni nakon što su razotkriveni u decembru za plasiranje neistina o gledanosti, zbog čega se Andrijana Kadija iznuđeno izvinjavala, nijesu trenutni menadžeri RTCG-a odustali od stare prakse. Detaljnije u osvrtu naše Ane Pantović:

Novinarski tekst – (OFF2): „Iako je prije tačno dva mjeseca Pink M televizija otkrila da trenutni menadžment Javnog preduzeća RTCG-a obmanjuje javnost podmetanjem falsifikovanih podataka o gledanosti, a zbog čega su morali da se javno izvinjavaju, Andrijana Kadija i Vladan Mićunović u javnost ponovo izlaze sa opskurnim podacima o nepostojećem rejtingu, iako su ubjedljivo posljednji na skali gledanosti. Generalna direktorica Javnog servisa ni nakon što se, doduše iznuđeno, izvinjavala našoj televiziji i građanima Crne Gore za saopštene neistine u decembru, nije naučila da bi trebalo da prizna da je trenutni menadžment RTCG spustio na ubjedljivo posljednje mjesto i to prema jedinim vjerodostojnim podacima ugledne agencije i kompanije, koje su kao mjerodavne prihvatile i na raspolaganju su apsolutno svim televizijama u Crnoj Gori.

Trenutni menadžment i uredništvo Javnog preduzeća RTCG sinoć su na nacionalnoj frekvenciji u 'Dnevniku' saopštili da su po gledanosti i povjerenju navodno u vrhu i sve to im je izmjerila nekakva agencija koja se bavi energetikom i ekologijom. Pošto RTCG-u istraživanje renomirane agencije Ipsos i Telekoma ne ide u prilog, javnosti plasiraju naručeno kontradiktorno istraživanje firme E3 Consulting, koja se medijima nikada nije bavila, što se lako može zaključiti iz promo videa u kojem o firmi govori vlasnica Milica Daković.”

Na početku priloga emitovani su snimci bez prostornih ili vremenskih odrednica zabilježeni ispred zgrade RTCG-a, kao i neoznačeni snimak sa sjednice Savjeta RTCG-a, na kojem se dominantno prikazuju generalna direktorica RTCG-a Andrijana Kadija i direktor TVCG-a Viadan Mićunović, te snimcima tehničkih uređaja iz televizijske režije.

Dio navedenog novinarskog teksta pokriven je i slikama (screenshot) tekstova sa portala Pink M (pink.me), pod naslovom: „Javni servis u službi tabloida Vijesti objavljuje neistine o gledanosti (VIDEO)”; „RAIČEVIĆ ZA PINKM: IPSOS ne stoji iza podataka koje je plasirao RTCG, ta „gledanost” nije tačna (VIDEO)”; „Kadija: Izvinjavam se Pinku zbog greške u gledanosti RTCG, izvinjenje bilo dovoljno za Dubrovnik i ostale zločine”; kao i slikom (screenshot) teksta sa portala RTCG (rtcg.me): „KADIJA O PODACIMA: Propust, a ne manipulacija”.

Takođe su korišćeni i kadrovi na kojima se vide grafički uređeni („chart column“) podaci, sa naslovom „JANUAR 2018“ i odrednicom u donjem dijelu slajda „SHR%“ na kojima TV Pink M zauzima prvo mjesto.

Navedeni dio priloga pokriven je i segmentima iz informativne emisije „Dnevnik“ (u gornjem lijevom uglu označeno: 'MATERIJAL: RTCG') na kojima je prikazan *headline*: „**NAJVIŠE POVJERENJA U RTCG**“ (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi). Kao pokrivalice korišćeni su i djelovi TV priloga o istraživanju E3 Consulting-a, na kojima je prikazana Aleksandra Popović (u prilogu potpisana kao *projekt menadžer E3 Consulting-a*), kao i spisak djelatnosti pomenute firme.

U nastavku je emitovan video snimak na kojem govori Milica Daković, a tokom čega je emitovan titl na engleskom jeziku (u gornjem lijevom uglu označeno: „IZVOR: YOUTUBE“).

Milica Daković: „Firma je osnovana 2009. godine i bavimo se biznis konsaltingom u oblasti energetike, zašтите životne sredine i ekonomije.“

Novinarski tekst – (OFF2): „Paradoksalnost predstave na RTCG-u ogleda se i u tome što je ispred E3 Consulting-a, do sada predstavljana kao ekonomska analitičarka Aleksandra Popović, prezentovala istraživanje o gledanosti i kvalitetu medija. Vodeći se principom prava javnosti da zna kako se troši novac građana Crne Gore koji Javni servis finansiraju sa preko 12 miliona, istraživali smo još jednom o pokušaju manipulacije plasiranom na RTCG-u. Pokušali smo da pitamo Milicu Daković šta njenu firmu preporučuje da se bavi istraživanjem o medijima i koju je to metodologiju koristila. Ona do emitovanja nije odgovarala na naša pitanja.

U nedovoljno jasnoj prezentaciji na RTCG-u navedeno je istraživanje rađeno na uzorku od 1.000 ispitanika starijih od 15 godina. Tragikomična kontradiktornost ogleda se i u tome da su petnaestogodišnjaci i stariji 'Dnevnik 2' ocijenili kao najbolji segment programa, ali su rekli i da je politički pristrasan i da nije moderan. Prema mišljenju stručnjaka koje smo kontaktirali, takođe, ključna spornost u radu firme E3 Consulting za RTCG je i to što su dosadašnja istraživanja za Javni servis rađena sa starijim od 18 godina, pa su sada ovi stručnjaci uporedili ispitivanja sa različitim uzorcima, što je zbog različitih kategorija neuporedivo. I dalji detalji metodologije za firmu E3 Consulting Milice Daković ostaju pitanja na koja od nje nijesmo dobili odgovore.“

Navedeni novinarski tekst pokriven je slikom (screenshot) spiska imena i prezimena sa funkcijama, koji je označen kao „*Autorski tim: E3 Consulting – Energy – Ecology – Economy*“, kao i naslovnom stranicom Finalnog izvještaja istraživanja koje je radila firma E3 Consulting: „*Istraživanje o niskokarbonskom turizmu u Crnoj Gori*“. Dio navedenog novinarskog teksta pokriven je i slikom (screenshot) teksta sa portala RTCG, pod naslovom: „**ISTRAŽIVANJE POKAZALO: Građani najviše vjeruju Javnom servisu**“ (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi). Emitovan je i grafički prikaz rezultata ankete: „*Koju domaću TV stanicu/program najčešće gledate?*“.

U nastavku priloga slijedi zvučni i grafički prikaz - slajd sljedećih pitanja:

„*Kako je E3 Consulting birao tip uzorka za istraživanje koje je naručilo Javno preduzeće RTCG?*“

„*Je li firma sama napravila upitnik ili je imala i sugestije od klijenta - RTCG, jer nas zanima da li je i u kojoj mjeri bilo spornih, odnosno sugestivnih pitanja koja bi onda dala nerelevantne i tendenciozne podatke?*“

„*Da li je Daković sigurna u pouzdanost podataka, da li bi zarad bolje pouzdanosti korigovali nešto u istraživanju?*“

„*Kojom metodom je koncipirala pitanja za mjerenje povjerenja? Da li možemo da vidimo upitnik, kako bi građani mogli da se uvjere da pitanja nijesu sugestivna?*“

Novinarski tekst – (OFF2): „*Krah programa RTCG-a sve je očitiji nakon što se uredništvo i trenutni menadžment, prema mišljenju većeg dijela javnosti, već mjesecima otvoreno stavio na stranu opozicije, a što je vidljivo i u informativnim emisijama. Podsjećamo građane i da je prije dva mjeseca jedan od članova Savjeta RTCG-a Milan Radović saopštio da Televizija Crne Gore u udarnom terminu ima gledanost samo 2 odsto, što je moguće manje i od broja zaposlenih u Javnom servisu.*“

Navedeni dio priloga pokriven je segmentima iz informativne emisije „Dnevnik“ (u gornjem lijevom uglu označeno: 'MATERIJAL: RTCG') na kojima je prikazan *headline*: „**SASLUŠANJA ZBOG DONACIJA**“, kao i segmentima političkog talk-show programa „Replika“. Zatim su prikazani snimci

sa sjednice Savjeta RTCG-a, nakon čega je emitovana izjava člana Savjeta RTCG-a Milana Radovića (u gornjem lijevom uglu označeno: '15.12.2017. MATERIJAL: RTCG').

Milan Radović: *"Gleda nas, znači, od ukupnog broja 2% gledalaca u prime time-u."*

Novinarski tekst – (Stand up): *"Po sigurno 20-i put kontaktirali smo generalnu direktoricu RTCG-a i direktora Televizije Crne Gore Andrijanu Kadiju i Vladana Mićunovića, oba puta da ih pitamo, između ostalog, zašto novac građana koriste za naručena istraživanja i plaćaju za to firmu koja nikada ranije nije radila istraživanje o medijima."*

U nastavku stand up-a emitovan je grafički prikaz – slajd sljedećih pitanja:

"Po kojoj metodi su uporedili dva neuporediva istraživanja?"

Kako kontinuirano mjerenje gledanosti ugledne agencije u koje sve televizije imaju uvid, a koja su kao mjerodavna prihvatile i na raspolaganju ih imaju apsolutno sve televizije u Crnoj Gori, pokazuju dijametralno suprotno i jedino tačno sliku na kojoj je RTCG na posljednjem mestu?"

Da li će zbog ovakvih poteza podnijeti ostavke?"

Novinarski tekst – (Stand up): *"Ostali smo uskraćeni na odgovore na ova i brojna druga pitanja. Kadija i Mićunović i dalje smatraju da građanima koji plaćaju ne moraju da podnose račune."*

U nastavku je emitovana fono izjava direktora TVCG-a Vladana Mićunovića:

Vladan Mićunović: *"Ja nemam odgovor ni na jedno Vaše pitanje, ne morate me zvati uopšte."*

Novinarski tekst – (Stand up): *"Kadija na naše uporne pozive i poruke nije uopšte odgovarala."*

Tokom stand up-a emitovana je slika (screenshot) SMS poruke upućene, kako se navodi, generalnoj direktorici RTCG-a Andrijani Kadiji.

Opisani prilog je 15.02.2018. godine emitovan u terminima od 09:00, 10:00, 11:00 i 12:00 sati u okviru informativne emisije „Minut, dva“.

2. Istog dana, u okviru informativne emisije „Minut, dva“ u terminu od 16:00:13 do 16:03:15 i od 17:00:13 do 17:03:15 sati (3 minuta 2 sekunde) emitovan je prilog sljedeće sadržine:

Novinarski tekst – (OFF): *„Pink M televizija od juče pokušava da detaljnije informiše građane o istraživanju firme E3 Consulting o gledanosti medija, koje je naručio trenutni menadžment Radio Televizije Crne Gore, a po kojem je navodno Televizija Crne Gore druga po popularnosti i prva po povjerenju, jer u tačnost saopštenih podataka opravdano sumnjamo iz više razloga. RTCG-u gledanost mjere stručnjaci za energetiku, ekonomiju i niskokarbonski turizam. Prvi razlog zbog čega opravdano sumnjamo u istinitost istraživanja E3 Consulting-a o gledanosti i medijima je, jer Pink M kao i sve druge televizije u Crnoj Gori ima uvid u jedine vjerodostojne podatke jedne ugledne agencije i renomirane kompanije koje su kao neupitne i mjerodavne prihvatili svi mediji i koji ne zavise od proizvoljnih odgovora određenog broja građana, već su mjereni preciznim instrumentima.*

Prema tim podacima, Televizija Crne Gore u kontinuitetu je na posljednjem mjestu po gledanosti, što je dijametralno suprotno istraživanju firme u vlasništvu Milice Daković, a koja se bavi ekologijom, ekonomijom i energetikom, dok se medijima nikada nije bavila. Odgovori koje su iz firme E3 Consulting dali na naša precizna pitanja ne sadrže ništa što odgovara na dileme. U mejlu koji smo dobili od Milice Daković, nije precizno odgovoreno apsolutno ni na jedno pitanje koje intrigira javnost. U odgovoru, doduše, priznaju da je metodologiju E3 Consulting-u suflirao naručilac. Trenutni menadžment javnog preduzeća RTCG Andrijana Kadija i Vladan Mićunović, dakle, napravio je sebi po volji istraživanje, a da se zaključiti da je onda Daković samo to potpisala faksimilom svoje firme koja ispituje niskokarbonski turizam."

Dio navedenog novinarskog teksta pokriven je slikom (screenshot) teksta sa portala RTCG, pod naslovom: „ISTRAŽIVANJE POKAZALO: Građani najviše vjeruju Javnom servisu“ (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi). U više navrata, prilog je pokriven neoznačenim snimkom sa sjednice Savjeta RTCG-a, na kojem se dominantno prikazuju Andrijana Kadija i Vladan Mićunović, kao i snimcima bez prostornih ili vremenskih odrednica zabilježenim ispred zgrade RTCG-a i TV Pink M, te snimcima tehničkih uređaja iz televizijske režije.

Navedeni prilog pokriven je i segmentima iz informativne emisije „Dnevnik“ (u gornjem lijevom uglu označeno: 'MATERIJAL: RTCG') na kojima je prikazan *headline*: „NAJVIŠE POVJERENJA U RTCG“ (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi).

Takođe su korišćeni i kadrovi na kojima se vide grafički uređeni („chart column“) podaci, sa naslovom „JANUAR 2018“ i odrednicom u donjem dijelu slajda „SHR%“ na kojima TV Pink M zauzima prvo mjesto.

Kao pokrivalice za navedeni novinarski tekst korišćena je slika (screenshot) spiska imena i prezimena sa funkcijama, koji je označen kao „Autorski tim: E3 Consulting – Energy – Ecology – Economy“, kao i naslovna stranica Finalnog izvještaja istraživanja koje je radila firma E3 Consulting: „Istraživanje o niskokarbonskom turizmu u Crnoj Gori“.

U nastavku je emitovan video snimak na kojem govori Milica Daković, a tokom čega je emitovan titl na engleskom jeziku (u gornjem lijevom uglu označeno: „IZVOR: YOUTUBE“).

Milica Daković: „Firma je osnovana 2009. godine i bavimo se biznis konsaltingom u oblasti energetike, zaštite životne sredine i ekonomije.“

Takođe, u prilogu je emitovana i slika (screenshot) e-mail prepiske između, kako se navodi, Milice Daković i redakcije TV Pink M.

Novinarski tekst – (OFF): „Zbog građana koji javno preduzeće RTCG finansiraju sa 12 miliona eura, a vodeći se interesom javnosti da zna, pitanja koja je uputio Pink M bila su jasna.“

u nastavku priloga slijedi zvučni i grafički prikaz - slajd sljedećih pitanja:

„Kako je E3 Consulting birao tip uzorka za istraživanje koje naručilo Javno preduzeće RTCG?“

Je li firma sama napravila upitnik ili je imala i sugestije od klijenta - RTCG, jer nas zanima da li je i u kojoj mjeri bilo spornih, odnosno sugestivnih pitanja koja bi onda dala nerelevantne i tendenciozne podatke?

Da li je Daković sigurna u pouzdanost podataka, da li bi zarad bolje pouzdanosti korigovali nešto u istraživanju?

Kojom metodom je koncipirala pitanja za mjerenje povjerenja? Da li možemo da vidimo upitnik, kako bi građani mogli da se uvjere da pitanja nijesu sugestivna?“

Novinarski tekst – (OFF): „Iz E3 Consulting-a nas upućuju da detalje i podatke tražimo od naručioca Radio Televizije Crne Gore. Našoj televiziji se, međutim, generalna direktorica Javnog servisa Andrijana Kadija od juče ne javlja, a direktor Televizije Crne Gore Vladan Mićunović nam je kazao da na pitanja koja postavljamo u ime građana Crne Gore neće da odgovara.“

U nastavku je emitovana fono izjava direktora TVCG-a Vladana Mićunovića:

Vladan Mićunović: „Ja nemam odgovor ni na jedno Vaše pitanje. Ne morate me zvati uopšte.“

3. Istog dana, u okviru informativne emisije „Centralni dnevnik“ u terminu od 18:06:30 do 18:12:30 sati (6 minuta), kao i u okviru informativne emisije „Minut, dva“ u terminu od 19:54:30 do 20:00:17 sati (5 minuta 47 sekundi) emitovan je prilog sljedeće sadržine:

Najava („Centralni dnevnik“) / Novinarski tekst – (OFF) („Minut, dva“): „Pink M televizija od juče pokušava da detaljnije informiše građane o istraživanju firme E3 Consulting o percepciji gledanosti medija, koje je naručio trenutni menadžment RTCG-a, a po kojem je navodno Televizija Crne Gore druga po popularnosti i prva po povjerenju, jer u tačnost saopštenih podataka opravdano sumnjamo iz više razloga. RTCG je izabrao stručnjake za energetiku, ekonomiju i niskokarbonski turizam. A na pitanja naše televizije postavljena u interesu građana koji rad Javnog servisa plaćaju, Andrijana Kadija i Vladan Mićunović odgovore nemaju. (podvučeni dio teksta emitovan je samo u najavi u „Centralnom dnevniku“, ne i kao dio novinarskog off-a u emisiji „Minut, dva“)

Novinarski tekst – (OFF): „Prvi razlog zbog čega opravdano sumnjamo u istinitost istraživanja E3 Consulting-a o gledanosti i medijima je jer Pink M kao i sve druge televizije u Crnoj Gori ima uvid u jedine tačne podatke jedne ugledne agencije i renomirane kompanije koje su kao neupitne i mjerodavne prihvatili svi mediji i koji ne zavise od proizvoljnih odgovora određenog broja građana, već su mjereni preciznim instrumentima. Prema tim podacima Televizija Crne Gore u kontinuitetu je na posljednjem mjestu po gledanosti što je dijametralno suprotno istraživanju koje je predstavljeno na RTCG-u prije dvije noći.

U nedovoljno jasnoj prezentaciji na RTCG-u navedeno je da je istraživanje rađeno na uzorku od 1.000 ispitanika starijih od 15 godina. Najupečatljivija i tragikomična kontradiktornost oglada se i u tome da su petnaestogodišnjaci i stariji „Dnevnik 2“ ocijenili kao najbolji segment programa, ali su rekli i da je politički pristrasan i da nije moderan.

Ključni razlog koji nije zgorog ponoviti je što se istraživanjem medija bavila kompanija, kojoj je u fokusu, kako je u samom nazivu naznačeno ekonomija, energetika i ekologija. Tako je E3 do sada radio istraživanja o održivom razvoju, o niskokarbonskom turizmu, a vlasnica i direktorica Milica Daković se bavila i značajem rodne ravnopravnosti za razvoj informacionog društva. U ovakvom istraživanju ovakvih stručnjaka možda RTCG i može da bude druga po gledanosti, jer to važi u nekom paralelnom univerzumu. Za sada je gledanost Kadiji i Mićunoviću nedosanjan san, prema jedinim relevantnim istraživanjima suvereno vladaju, ali posljednjim mjestom. Za Pink M direktorica firme E3 Consulting Milica Daković kaže da su istraživanje radili po metodi naručioca odnosno RTCG-a."

Navedeni novinarski tekst pokriven je slikama (screenshot) tekstova sa portala Pink M, pod naslovom: „*NEPOSTOJEĆA GLEDANOST: rtcg suflirao metodologiju istraživačima E3 Consulting-a (VIDEO)*“; „*NOVA OBMANA RTCG-a: Stručnjaci za ekologiju im mjere gledanost i povjerenje (VIDEO)*“; „*JAVNI SERVIS U SLUŽBI TABLOIDA VIJESTI: objavljuje neistine o gledanosti (VIDEO)*“.

Dio priloga pokriven je i segmentima iz informativne emisije „Dnevnik“ (u gornjem lijevom uglu označeno: 'MATERIJAL: RTCG') na kojima je prikazan *headline*: „*NAJVIŠE POVJERENJA U RTCG*“ (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi).

U više navrata, prilog je pokriven neoznačenim snimkom sa sjednice Savjeta RTCG-a, na kojem se dominantno prikazuju Andrijana Kadija i Vladan Mićunović, kao i snimcima bez prostornih ili vremenskih odrednica zabilježenim ispred zgrade RTCG-a i TV Pink M, te snimcima tehničkih uređaja iz televizijske režije.

Dio navedenog novinarskog teksta pokriven je i slikom (screenshot) teksta sa portala RTCG (u gornjem lijevom uglu označeno: 'MATERIJAL: RTCG'), pod naslovom: „*ISTRAŽIVANJE POKAZALO: Građani najviše vjeruju Javnom servisu*“ (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi). Emitovan je i grafički prikaz rezultata ankete: „*Koju domaću TV stanicu/program najčešće gledate?*“.

Takođe su korišćeni i kadrovi na kojima se vide grafički uređeni („chart column“) podaci, sa naslovom „*JANUAR 2018*“ i odrednicom u donjem dijelu slajda „*SHR%*“ na kojima TV Pink M zauzima prvo mjesto.

Kao pokrivalice za navedeni novinarski tekst korišćena je slika (screenshot) spiska imena i prezimena sa funkcijama, koji je označen kao „*Autorski tim: E3 Consulting – Energy – Ecology – Economy*“, zatim naslovne strane istraživanja koje je radila firma E3 Consulting: „*Istraživanje o niskokarbonskom turizmu u Crnoj Gorī*“, „*Istraživanje percepcije građana o održivom razvoju u Crnoj Gori (april 2012.)*“, te najava konferencije „*Informaciono društvo i rodna ravnopravnost*“, na kojoj su predstavnici pomenute firme najavljeni kao učesnici.

U nastavku priloga data je izjava Milice Daković. Takođe, u prilogu je emitovana i slika (screenshot) e-mail prepiske između, kako se navodi, Milice Daković i redakcije TV Pink M.

Milica Daković: „*Metodologija jeste bila zadata, naš dio aktivnosti odnosio se na korektno prikupljanje podataka i obradu podataka.*“

Novinarski tekst – (OFF): „*Tako se nameće zaključak da je trenutni menadžment RTCG-a na ovaj način napravio sebi po volji istraživanje po svojoj metodologiji kojim se može manipulirati, a tražio je nekoga ko će se ispod takvog istraživanja gledanosti potpisati.*

Daković nam je kazala i da je firma na čijem je čelu jeste prepoznata po fokusu u oblasti energetike i ekologije i po ekonomskim analizama, ali da su u vezi sa medijima radili samo jedan projekat, ne precizirajući šta su to o medijima radili. Daković nam je kazala da su oni za RTCG radili takozvano istraživanje o percepciji gledanosti. U izvještaju na "Dnevniku" RTCG-a prije dvije noći, međutim, termin percepcija ne postoji, već oni to prezentuju kao gledanost i sebi daju drugo mjesto.

U prethodnom pisanom odgovoru koji smo dobili od Daković danas pored toga što pokušava da bude ironična i nama nudi usluge istraživanja vidljivo je da izbjegava da da odgovore na naša konkretna pitanja.

U nastavku priloga slijedi zvučni i grafički prikaz - slajd sljedećih pitanja:

„Kako je E3 consulting birao tip uzorka za istraživanje koje naručilo Javno preduzeće RTCG?“

Je li firma sama napravila upitnik ili je imala i sugestije od klijenta - RTCG, jer nas zanima da li je i u kojoj mjeri bilo spornih, odnosno sugestivnih pitanja koja bi onda dala nerelevantne i tendenciozne podatke?

Da li je Daković sigurna u pouzdanost podataka, da li bi zarad bolje pouzdanosti korigovali nešto u istraživanju?

Kojom metodom je koncipirala pitanja za mjerenje povjerenja? Da li možemo da vidimo upitnik, kako bi građani mogli da se uvjere da pitanja nijesu sugestivna?"

Novinarski tekst – (OFF): *„Zbog ugovora sa naručiocem, kako kaže Daković, nije nam mogla dati uvid u upitnik. A nas je zanimalo da se uvjerimo da li su pitanja u upitniku bila sugestivna, što bi proizvelo pogrešnu percepciju. Upućeni smo na menadžment Javnog servisa.“*

Navedeni dio priloga pokriven je segmentima iz informativne emisije „Dnevnik“ (u gornjem lijevom uglu označeno: 'MATERIJAL: RTCG') na kojima je prikazan *headline*: *„NAJVIŠE POVJERENJA U RTCG“ (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi).*

Novinarski tekst – (OFF): *„Našoj televiziji se, međutim, generalna direktorica RTCG-a Andrijana Kadija od juče ne javlja, a direktor Televizije Crne Gore Vladan Mićunović nam je kazao da na pitanja koja postavljamo u ime građana Crne Gore neće da odgovara.“*

U nastavku priloga emitovana je slika (screenshot) SMS poruke upućene, kako se navodi, generalnoj direktorici RTCG-a Andrijani Kadiji. Potom slijedi fono izjava direktora TVCG-a Vladana Mićunovića:

Vladan Mićunović: *„Ja nemam odgovor ni na jedno Vaše pitanje. Ne morate me zvati uopšte.“*

Novinarski tekst – (Stand up): *„A pitali smo trenutni menadžment da zbog javnosti i građana koji plaćaju rad Javnog servisa RTCG odgovore na naša pitanja.“*

u nastavku priloga slijedi zvučni i grafički prikaz - slajd sljedećih pitanja:

„Zašto novac građana koriste za naručena istraživanja i plaćaju za to firmu koja nikad ranije radila istraživanje o medijima?

Po kojoj metodi su uporedili dva neuporediva istraživanja? Kako kontinuirana mjerenja gledanosti ugledne agencije u koje sve televizije imaju uvid, a koja su kao mjerodavna, prihvatile i na raspolaganju ih imaju, apsolutno sve televizije u Crnoj Gori pokazuju dijametralno suprotnu i jedinu tačnu sliku, na kojoj je RTCG na posljednjem mjestu?

Da li će zbog ovakvih poteza podnijeti ostavke?"

Novinarski tekst – (Stand up): *„Pink M je naveo jasne razloge za sumnju u vjerodostojnost ovog istraživanja, a prije dva mjeseca smo otkrili da se trenutni menadžment RTCG-a bavi manipulacijama. Tada su u želji da naštetite našoj televiziji, ubjedljivo najgledanijoj, iznijeli frapantne neistine, zbog čega se Kadija, doduše iznuđeno izvinjavala. Nastavljamo da insistiramo da odgovore i da javnost detaljno informišu o ovom istraživanju kojim im je izmjereno povjerenje po minornoj gledanosti, jer bilježe rekordni pad i na ubjedljivo su posljednjem mjestu po jedinom mjerodavnom istraživanju u koje sve televizije imaju uvid i koje su sve televizije prihvatile kao vjerodostojno.“*

Dio navedenog novinarskog teksta pokriven je slikama (screenshot) tekstova sa portala Pink M, pod naslovom: *„Javni servis u službi tabloida Vijesti objavljuje neistine o gledanosti (VIDEO)“; „RAIČEVIĆ ZA PINKM: IPSOS ne stoji iza podataka koje je plasirao RTCG, ta „gledanost“ nije tačna (VIDEO)“; „Kadija: Izvinjavam se Pinku zbog greške u gledanosti RTCG, izvinjenje bilo dovoljno za Dubrovnik i ostale zločine“.*

4. Emiter je, dana 16. februara 2018. godine, u informativnoj emisiji „Minut, dva“ u terminu od 14:02:24 do 14:06:10 sati (3 minuta 46 sekundi) emitovao prilog koji je predmet prigovora.

Prilog počinje sljedećim novinarskim tekstom:

Novinarski tekst – (OFF): *„Pink M televizija od juče pokušava da detaljnije informiše građane o istraživanju firme E3 Consulting o percepciji gledanosti medija, koje je naručio trenutni menadžment RTCG-a a po kojem je navodno Televizija Crne Gore druga po popularnosti i prva po povjerenju, jer u tačnost saopštenih podataka opravdano sumnjamo iz više razloga.“*

Prvi razlog zbog čega opravdano sumnjamo u vjerodostojnost istraživanja E3 Consulting-a o gledanosti i medijima je jer Pink M kao i sve druge televizije u Crnoj Gori ima uvid u jedine tačne podatke jedne ugledne agencije i renomirane kompanije koje su kao neupitne i mjerodavne prihvatili svi mediji i koji ne zavise od proizvoljnih odgovora određenog broja građana već su

mjereni preciznim instrumentima. Prema tim podacima Televizija Crne Gore u kontinuitetu je na posljednjem mjestu po gledanosti što je dijametralno suprotno istraživanju koje je predstavljeno na RTCG-u prije dvije noći.

Ključni razlog koji nije zgoreg ponoviti je što se istraživanjem medija bavila kompanija, a kako je i u samom nazivu naznačeno, fokus firme koje je vlasnica i direktorica Milica Daković je na ekonomiji, energetici i ekologiji. Tako je E3 do sada radio istraživanja o održivom razvoju, o niskokarbonskom turizmu, a Dakovićeve se bavila i značajem rodne ravnopravnosti za razvoj informacionog društva. U ovakvom istraživanju ovakvih stručnjaka možda RTCG i može da bude druga po gledanosti, jer to važi u nekom paralelnom univerzumu. Za sada je gledanost Kadji i Mićunoviću nedosanjan san, prema jedinim relevantnim istraživanjima suvereno vladaju, ali posljednjim mjestom. Za Pink M direktorica firme E3 Consulting Milica Daković kaže da su istraživanje radili po metodi naručioca odnosno RTCG-a."

Navedeni novinarski tekst pokriven je slikama (screenshot) tekstova sa portala Pink M, pod naslovom: „*NEPOSTOJEĆA GLEDANOST: rtcg sufliroo metodologiju istraživačima E3 Consulting-a (VIDEO)*”; „*NOVA OBMANA RTCG-a: Stručnjaci za ekologiju im mjere gledanost i povjerenje (VIDEO)*”; „*JAVNI SERVIS U SLUŽBI TABLOIDA VIJESTI: objavljuje neistine o gledanosti (VIDEO)*).

Dio priloga pokriven je i segmentima iz informativne emisije „Dnevnik” (u gornjem lijevom uglu označeno: 'MATERIJAL: RTCG') na kojima je prikazan *headline*: „*NAJVIŠE POVJERENJA U RTCG*” (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi). Takođe su korišćeni i kadrovi na kojima se vide grafički uređeni („chart column”) podaci, sa naslovom „*JANUAR 2018*” i odrednicom u donjem dijelu slajda „*SHR%*” na kojima TV Pink M zauzima prvo mjesto.

Dio navedenog novinarskog teksta pokriven je slikom (screenshot) teksta sa portala RTCG, pod naslovom: „*ISTRAŽIVANJE POKAZALO: Građani najviše vjeruju Javnom servisu*” (zbog rezolucije snimka tekst i grafikon nijesu jasno vidljivi), kao i snimcima bez prostornih ili vremenskih odrednica zabilježenim ispred zgrade RTCG-a i TV Pink M, te snimcima tehničkih uređaja iz televizijske režije.

Kao pokrivalice korišćeni su i djelovi TV priloga o istraživanju E3 Consulting-a (u gornjem lijevom uglu označeno: 'MATERIJAL: RTCG'), na kojima je prikazana Aleksandra Popović (u ranijim priložima potpisana kao *projekt menadžer E3 Consulting-a*), kao i spisak djelatnosti pomenute firme, zatim slike (screenshot) naslovnih strana istraživanja koje je radila firma E3 Consulting „*Istraživanje o niskokarbonskom turizmu u Crnoj Gori*”, „*Istraživanje percepcije građana o održivom razvoju u Crnoj Gori (april 2012.)*”, te najava konferencije „*Informaciono društvo i rodna ravnopravnost*”, na kojoj su predstavnici pomenute firme najavljeni kao učesnici.

U nastavku priloga data je izjava Milice Daković (u gornjem lijevom uglu ekrana označen datum: 15.02.2018.).

Milica Daković: „*Metodologija jeste bila zadata, naš dio aktivnosti odnosio se na korektno prikupljanje podataka i obradu podataka.*”

U nastavku priloga emitovana je i slika (screenshot) e-mail prepiske između, kako se navodi, Milice Daković i redakcije TV Pink M.

Novinarski tekst – (OFF): „*Tako se nameće zaključak da je trenutni menadžment Radio Televizije Crne Gore na ovaj način napravio sebi po volji istraživanje po svojoj metodologiji kojim se može manipulirati, a tražio je nekoga ko će se ispod takvog fingiranog istraživanja gledanosti potpisati.*

Daković nam je kazala da su oni za RTCG radili takozvano istraživanje o percepciji gledanosti. U izvještaju na 'Dnevniku' Radio Televizije Crne Gore prije dvije noći, međutim, termin percepcija ne postoji, već oni to prezentuju kao gledanost i sebi daju drugo mjesto. Iako znaju da suvereno vladaju, ali posljednjim mjestom, na skali gledanosti. U prethodnom pisanom odgovoru koji smo dobili od Daković danas pored toga što pokušava da bude ironična i nama nudi usluge istraživanja vidljivo je da izbjegava da da odgovore na naša konkretna pitanja.

Zbog ugovora sa naručiocem, kako kaže Daković, nije nam mogla dati uvid u upitnik. A nas je zanimalo da se uvjerimo da li su pitanja u upitniku bila sugestivna, što bi proizvelo pogrešnu percepciju. Upućeni smo na menadžment Javnog servisa.”

Tokom novinarskog teksta emitovan je grafički prikaz - slajd sljedećih pitanja:

„*Kako je E3 consulting birao tip uzorka za istraživanje koje naručilo Javno preduzeće RTCG?*”

Je li firma sama napravila upitnik ili je imala i sugestije od klijenta - RTCG, jer nas zanima da li je i u kojoj mjeri bilo spornih, odnosno sugestivnih pitanja koja bi onda dala nerelevantne i tendenciozne podatke?

Da li je Daković sigurna u pouzdanost podataka, da li bi zarad bolje pouzdanosti korigovali nešto u istraživanju?

Kojom metodom je koncipirala pitanja za mjerenje povjerenja? Da li možemo da vidimo upitnik, kako bi građani mogli da se uvjere da pitanja nijesu sugestivna?"

Novinarski tekst – (OFF): „Našoj televiziji se, međutim, generalna direktorica RTCG-a Andrijana Kadija od prekjuče ne javlja, a direktor Televizije Crne Gore Vladan Mićunović nam je kazao da na pitanja koja postavljamo u ime građana Crne Gore neće da odgovara.“

Vladan Mićunović: „Ja nemam odgovor ni na jedno Vaše pitanje. Ne morate me zvati uopšte.“

Novinarski tekst – (OFF): „Pink M je naveo jasne razloge za sumnju u vjerodostojnost istraživanja, a prije dva mjeseca smo razotkrili da se trenutni menadžment RTCG bavi manipulacijama. Tada su, u želji da naštetite našoj televiziji, ubjedljivo najgledanijoj, iznijeli frapantne neistine zbog čega se Kadija, doduše iznuđeno, izvinjavaia. Nastavljamo da insistiramo da odgovoraju i da javnost detaljno informišu i o ovom spornom istraživanju kojim im je E3 Consulting izmjerio povjerenje na minornoj gledanosti, jer bilježe rekordni pad i na posljednjem su mjestu prema podacima jedinog relevantnog mjerenja u koje sve televizije imaju uvid i prihvatile su ga kao verodostojno.“

Opisani prilog je 16.02.2018. godine emitovan u terminima od 09:00, 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00 i 21:00 sat u okviru informativne emisije „Minut, dva“.

5. Članom 55 st. 6 Zakona o elektronskim medijima određeno je da je emiter dužan da doprinosi slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
6. Zakonom o elektronskim medijima, u čl. 56 st. 4, propisano je da emitovanje radijskog ili televizijskog programa mora da ispunjava sljedeće uslove:
 - 1) događaji se moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja moraju biti primjereno zastupljeni;
 - 2) vijesti moraju istinito i korektno predočiti činjenice i događaje, moraju biti nepristrasne i profesionalno korektne;
 - 3) mišljenja i komentari moraju biti odvojeni i njihov izvor ili autor prepoznatljiv;
 - 4) mora se podsticati nepristrasnost, uz poštovanje razlika u mišljenjima o političkim ili privrednim pitanjima.
7. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo objektivnosti kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja, kao i da kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti;
8. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo nepristrasnosti kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoje od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla /zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl./, odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog.
9. Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima, u članu 7, stav 1 alinej a) propisano je da emiteri koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program dužni su da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
10. Članom 8 st. 1 Pravilnika propisano je da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
11. Polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju, mediji su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise,

kao i da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu pri čemu moraju voditi računa o normama propisanim Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.

12. Emitovani prilozi je posvećen objavljenim podacima o gledanosti programa RTCG, predstavljenim u Dnevniku u 19:30h dana 13.02.2018. godine. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, traži, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost. Postojanje sumnje u pouzdanost i vjerodostojnost podataka o gledanosti programa javnog emitera, i posebno njegovo rangiranje prema gledanosti u odnosu na ostale emitere sa nacionalnim pokrivanjem, predstavlja pitanje od interesa za javnost. Imajući u vidu da ponašanje i odnos emitera prema ovom pitanju može ukazivati i na stepen i kvalitet realizacije obaveze emitera da nepristrasno i tačno informiše o domaćim dešavanjima od javnog interesa, može se zaključiti da je emiter dao doprinos blagovremenom, ali ne i nepristrasnom i cjelovitom informisanju javnosti.
13. Emitovanje navoda „*ubjedljivo posljednji na skali gledanosti*“, „*nekakva Agencija*“, „*trenutni menadžment, prema mišljenju većeg dijela javnosti, već mjesecima otvoreno stavio na stranu opozicije*“, predstavlja iznošenje stava emitera o javnom servisu i njegovoj uređivačkoj politici, na koje on ima pravo u okviru svoje slobode izražavanja i prava da komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca.
14. Polazeći od ozbiljnosti navoda i iznijetih sumnji u zloupotrebu funkcije javnih službenika i obmanjivanje javnosti, ne može se naći opravdanje za iznošenje stava da „*trenutni menadžment Javnog preduzeća RTCG-a obmanjuje javnost podmetanjem falsifikovanih podataka o gledanosti*“. Osnov za formulisanje informacije na ovaj način ne postoji, jer nema dokaza da je RTCG falsifikovao podatke, niti ih je emiter pružio u svom prilogu.
15. Naročito je proizvoljna i neobjektivna tvrdnja da je „*trenutni menadžment javnog preduzeća RTCG Andrijana Kadija i Vladan Mićunović napravio sebi po volji istraživanje, a da se zaključiti da je onda Daković samo to potpisala faksimilom svoje firme koja ispituje niskokarbonski turizam*“. Takvu tendencioznu tvrdnju, da je RTCG sam napravio istraživanje koje je firma E3 Consulting samo potpisala, emiter je predstavio kao nespornu činjenicu, iako u tom pravcu nije prezentovao bilo kakve dokaze, pa iznošenjem ovakve vijesti emiter flagrantno krši načelo nepristrasnosti i obavezu da korektno predoči činjenice i događaje.
16. Komentarišući metodologiju istraživanja emiter ponavlja da se „*nameće zaključak da je trenutni menadžment RTCG-a na ovaj način napravio sebi po volji istraživanje po svojoj metodologiji kojim se može manipulirati, a tražio je nekoga ko će se ispod takvog istraživanja gledanosti potpisati*“. Uz uvažavanje prava emitera da traži i objavljuje informacije i podatke od značaja za sprječavanje obmanjivanja javnosti i razotkrivanje nekompetentnosti, ne može se opravdati objavljivanje ovakvih navoda. Na ovaj način lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara diskriminatorno su uticali na način predstavljanja teme samog priloga, čime je prekršeno načelo nepristrasnosti.
17. Emiter na neobjektivan i necjelovit način daje prikaz događaja vezanih za objavljivanje predmetnih podataka, uz pristrasno isticanje stava emitera da se radi o „*opskurnim podacima o nepostojećem rejtingu*“ i „*naručenom, kontradiktornom istraživanju firme E3 Consulting, koja se medijima nikada nije bavila*“.
18. Prenoseći informaciju o tome da podaci o gledanosti koje je objavio RTCG nisu istiniti, emiter navodi da je „*fokus firme, koje je vlasnica i direktorica Milica Daković, na ekonomiji, energetici i ekologiji. Tako je E3 do sada radio istraživanja o održivom razvoju, o niskokarbonskom turizmu, a Dakovićeva se bavila i značajem rodne ravnopravnosti za razvoj informacionog društva. U ovakvom istraživanju ovakvih stručnjaka možda RTCG i može da bude druga po gledanosti, jer to važi u nekom paralelnom univerzumu. Za sada je gledanost Kadija i Mićunoviću nedosanjan san, prema jedinim relevantnim istraživanjima suvereno vladaju, ali posljednjim mjestom*“. Emiter miješa informacije / vijesti sa svojim stavom i komentarom vezanim za rukovodstvo RTCG i firmu koja je vršila istraživanje, što je u suprotnosti sa načelima definisanim Pravilnikom.

Može se zaključiti da je opravdan podneseni prigovor, kao i da emiter nije doprinio cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti, da je emitovao sadržaj koji nije bio ni pravičan ni izbalansiran, da je emitovanjem priloga tendenciozno promovisao samo svoje stavove.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tač. 7.1 izdatih odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine i članu 5 Pravilnika, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem spornog programskog sadržaja, prekršio čl. 55 st. 6 i 56 st. 4 Zakona o elektronskim medijima i čl. 7 i 8 st. 1 Pravilnika, zbog kršenja načela objektivnosti i nepristrasnosti, odnosno propuštanja da doprinosi cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti, na pravičan i izbalansiran način.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Pink M“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.

Prilikom izricanja upravno-nadzorne mjere, direktor Agencije je imao u vidu da je izrečena mjera srazmjerna prirodi i težini prekršaja, kao i da se može očekivati da će upozorenje biti dovoljno da emiter ubuduće ne ponovi protivpravno ponašanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru informativne emisije „Minut, dva“ u 09:00, 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00 i 21:00 čas i „Centralni dnevnik“ u terminu od 18:00 časova.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o.
- Savjet „Radio i Televizija Crne Gore“, predsjednik
- „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o., izvršna direktorica
- „Televizija Crne Gore“, direktor
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džafić